

โครงร่างสารนิพนธ์

เรื่อง

กระบวนการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์
ของพระสงฆ์ภาคอีสานใต้ในยุคดิจิทัล

THE PROCESS OF SPREADING BUDDHISM THROUGH ONLINE MEDIA OF
MONKS IN THE LOWER NORTHEASTERN REGION IN THE DIGITAL AGE

โดย

พระมหาศิริพงศ์ จันทปาโมชโช (ไกรสรพันธ์)

นำเสนอ

รศ. ดร.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์ อาจารย์ผู้สอน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยชั้นสูง
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศไทยมีรากฐานยาวนานกว่า ๗๐๐ ปี โดยพระสงฆ์เป็นผู้ทำหน้าที่หลักในการสั่งสอนธรรมะผ่านการแสดงธรรม การสอนหนังสือในวัด และการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การสื่อสารในอดีตอาศัยการพบปะโดยตรง (Face-to-Face Communication) และการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือธรรมะและใบปลิว ตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ ๒๐ เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในสังคมไทย โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษ ๒๐๑๐ เป็นต้นมา การใช้สมาร์ทโฟนและสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น Facebook, YouTube, Instagram และ TikTok ได้กลายเป็นช่องทางหลักในการสื่อสารของคนไทย ส่งผลให้พระสงฆ์จำนวนมากเริ่มนำสื่อออนไลน์มาใช้ในการเผยแผ่ธรรมะ

ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่สื่อดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์เข้ามากำหนดวิธีสื่อสาร ความรู้ และอัตลักษณ์ของผู้คนอย่างลึกซึ้ง การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และแพลตฟอร์มหลัก ๆ เช่น Facebook, YouTube, TikTok และพอดแคสต์ กลายเป็น “พื้นที่สาธารณะ” สำคัญของการรับ-ส่งสารทางศาสนา แนวโน้มระดับสากลในสาขา “ศาสตร์ดิจิทัล” (digital religion) ชี้ว่าศาสนาไม่ได้เป็นเพียง “ย้าย” ไปอยู่บนออนไลน์ แต่รูปแบบการปฏิบัติ ความหมาย ความชอบธรรม และความสัมพันธ์ของชุมชนศาสนาก็ถูก “ปรับประกอบใหม่” ด้วยตรรกะของแพลตฟอร์ม อัลกอริทึม และวัฒนธรรมผู้ใช้งานอีกด้วย

ในกรอบพระพุทธศาสนา งานศึกษาระดับนานาชาติอธิบายว่าการสื่อสารคือหัวใจของการสืบทอดธรรมะ ตั้งแต่ยุคมุขปาฐะ การจาริกคัมภีร์ การพิมพ์ ไปจนถึงอินเทอร์เน็ต ซึ่งแต่ละเทคโนโลยีล้วนปรับโฉมวิถีคิดและโครงสร้างชุมชนพุทธ สำหรับบริบทไทย การเผยแผ่ธรรมผ่านสื่อสมัยใหม่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอย่างยาวนาน เช่น วิหัง โทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ก่อนจะขยายสู่สื่อสังคมออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ “พระนักเทศน์หรือพระธรรมกถึก” และวัดต่าง ๆ สื่อสารถึงกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นและผู้ใช้งานทั่วไปได้โดยตรงแบบเรียลไทม์ เกิดรูปแบบการเทศน์ออนไลน์ โลก

สตรีม คอนเทนต์สั้น อินโฟกราฟิก พอดแคสต์ และคอร์สธรรมะออนไลน์ ซึ่งถูกออกแบบให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเล่นสื่อยุคแพลตฟอร์มต่างๆ

พระสงฆ์ไทยในยุคดิจิทัลนั้น ต้องเผชิญกับความท้าทายจากการลดลงของจำนวนพุทธศาสนิกชนที่เข้าวัดโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน การใช้สื่อออนไลน์จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายใหม่ และสร้างการมีส่วนร่วมทางศาสนาในรูปแบบที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตยุคดิจิทัล

สื่อออนไลน์ช่วยให้พระสงฆ์สามารถเผยแผ่ธรรมะได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ข้ามข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงต่อการบิดเบือนเนื้อหาธรรมะหากขาดการกลั่นกรอง การเผยแผ่ธรรมะผ่านสื่อออนไลน์ต้องเผชิญกับปัญหาความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากผู้ผลิตเนื้อหาอาจไม่ใช่พระสงฆ์หรือผู้มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในหลักธรรม แม้การใช้สื่อออนไลน์จะเปิดโอกาสใหม่ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แต่ก็เกิดปัญหาหลายประการที่ควรพิจารณาอย่างรอบด้าน เช่น ๑) ความถูกต้องของเนื้อหา การเผยแพร่หลักธรรมผ่านสื่อออนไลน์อาจขาดการตรวจสอบ ทำให้เกิดการบิดเบือนคำสอนเพื่อความบันเทิงหรือผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ ๒) การลดทอนความศักดิ์สิทธิ์ของพิธีกรรม การถ่ายทอดสดพิธีกรรมทางศาสนาอาจทำให้ผู้รับสารมองพิธีกรรมเป็นเพียงกิจกรรมทั่วไป ขาดความเคารพและสมาธิในการรับสาร ๓) จริยธรรมของผู้ผลิตเนื้อหา: พระสงฆ์และผู้เผยแผ่ธรรมะจำเป็นต้องมีความรู้ด้านจริยธรรมการสื่อสาร เพื่อไม่ให้เกิดการใช้เทคโนโลยีขัดแย้งกับหลักธรรมคำสอน เป็นต้น

จากการศึกษาของพระมหาชูชาติ จิรสุโท พบว่าพระสงฆ์ใช้รูปแบบการสื่อสารที่หลากหลาย ได้แก่ การบรรยายธรรมโดยการถ่ายทอดหลักธรรมผ่านวิดีโอหรือไลฟ์สด การสนทนาธรรมโดยการตอบคำถามธรรมะแบบโต้ตอบผ่านแชทหรือคอมเมนต์ การสอนแบบวางกฎโดยการอธิบายข้อวัตรปฏิบัติและศีลธรรมผ่านโพสต์หรือบทความ และการใช้สื่อสร้างสรรค์โดยการใช้ภาพเสียง และกราฟิกเพื่อสื่อสารธรรมะอย่างน่าสนใจ

จะเห็นได้ว่า พระสงฆ์ไทยในยุคดิจิทัล ได้มีการปรับตัวเข้าสู่โลกดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ โดยใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Facebook, YouTube, TikTok และ Podcast เป็นช่องทางการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนแก่พุทธศาสนิกชนทั้งในและต่างประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงการถ่ายทอดธรรมะในหลากหลายแง่มุม ได้แก่ ๑) การสื่อสารธรรมะในรูปแบบใหม่ เนื่องจากพระสงฆ์จำนวนมากได้ผลิตเนื้อหาธรรมะในรูปแบบวิดีโอสั้น อินโฟกราฟิก และไลฟ์สด เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเยาวชนและผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น ๒) การสร้างชุมชนธรรมะออนไลน์ มีการจัดกลุ่มสนทนาธรรมะผ่านแอปพลิเคชัน เช่น LINE, Discord และ Facebook Group เพื่อให้ผู้สนใจสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถามตอบข้อสงสัยทางธรรมได้อย่างต่อเนื่อง และ ๓) การจัดกิจกรรมออนไลน์ เช่น

วัดหลายแห่งได้จัดกิจกรรมสวดมนต์ออนไลน์ ปฏิบัติธรรมผ่าน Zoom และคอร์สเรียนธรรมะออนไลน์ เพื่อให้ผู้คนสามารถเข้าร่วมได้แม้อยู่ห่างไกลการเผยแผ่หลักพุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์ไทยในยุคดิจิทัล เป็นทั้งโอกาสและความท้าทาย การใช้สื่อดิจิทัลช่วยให้เข้าถึงผู้คนได้กว้างขึ้น แต่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องของเนื้อหา จริยธรรมการสื่อสาร และการรักษาแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา การวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การเผยแผ่ธรรมะในยุคดิจิทัลมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางเผยแผ่หลักพุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์ไทยในยุคดิจิทัล เพื่อให้การเผยแผ่หลักพุทธธรรมในสื่อออนไลน์ของสงฆ์ไทยยุคใหม่มีความเที่ยงตรง มีจริยธรรม สามารถเข้าถึงได้ และเกิดความยั่งยืน สอดคล้องกับหลักพระวินัย และความเป็นจริงของระบบนิเวศสื่อร่วมสมัยของไทยสืบต่อไป

๑.๒ คำถามวิจัย

๑.๒.๑ พระสงฆ์อีสานใต้มีวิธีการและรูปแบบในการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ในยุคดิจิทัลอย่างไร?

๑.๒.๒ ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและอุปสรรคของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานใต้ในยุคดิจิทัลมีอะไรบ้าง

๑.๒.๓ กระบวนการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานใต้ในยุคดิจิทัลเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาพระสงฆ์อีสานใต้มีวิธีการและรูปแบบในการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ในยุคดิจิทัล

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและอุปสรรคของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานใต้ในยุคดิจิทัล

๑.๓.๓ เพื่อศึกษากระบวนการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานใต้ในยุคดิจิทัล

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และทำการลงพื้นที่ภาคสนาม (Field-Work Research) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการเผยแผ่พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมใน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเอกสาร

๑) เอกสารชั้นปฐมภูมิ คือ พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙

๒) เอกสารชั้นทุติยภูมิ คือ เอกสาร หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องและบทความต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในบางส่วนที่เกี่ยวข้องเช่น หนังสือ งานวิจัย บทความ และวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเอกสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในงานดุขฎิพนธ์เล่มนี้ได้ศึกษาเนื้อหาตามขอบเขต ดังนี้ ศึกษาพระสงฆ์อีสานได้มีวิธีการและรูปแบบในการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ในยุคดิจิทัล ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและอุปสรรคของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานได้ในยุคดิจิทัล และศึกษากระบวนการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานได้ในยุคดิจิทัล

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ๑) พระสงฆ์ผู้เผยแผ่ธรรมะผ่านสื่อออนไลน์ ๒) พุทธศาสนิกชนผู้รับสารธรรมะผ่านสื่อออนไลน์

๒) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑) พระสงฆ์ผู้เผยแผ่ธรรมะผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน ๑๐ รูป

๒) พุทธศาสนิกชนผู้รับสารธรรมะผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน ๒๐ คน

รวมเป็น ๓๐ รูป/คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ๆใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ที่มีพื้นที่ที่มีพระสงฆ์เผยแผ่ธรรมะผ่านสื่อออนไลน์อย่างโดดเด่นใน ๓ จังหวัด ได้แก่ บุรีรัมย์ สุรินทร์ นครราชสีมา โดยมีเกณฑ์การเลือกพื้นที่ คือ พระสงฆ์ในพื้นที่เหล่านี้มีช่อง YouTube Facebook TikTok ที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก มีการผลิตเนื้อหาธรรมะอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบหลากหลาย เป็นกรณีศึกษาที่สามารถวิเคราะห์เชิงลึกได้

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยนี้เริ่มศึกษาตั้งแต่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างขุขุณิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

กระบวนการเผยแผ่ หมายถึง ขั้นตอน วิธีการ และการดำเนินงานที่พระสงฆ์อีสานใต้ใช้ในการถ่ายทอดหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาไปสู่สาธารณชนผ่านสื่อออนไลน์

พุทธธรรม หมายถึง หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เช่น อริยสัจ ๔, มรรคมีองค์ ๘, ศีล สมาธิ ปัญญา รวมทั้งหลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

สื่อออนไลน์ หมายถึง แพลตฟอร์มและช่องทางสื่อสารที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก (Facebook), ยูทูบ (YouTube), ไลน์ (LINE), อินสตาแกรม (Instagram), ตี๊กต็อก (TikTok) และสื่อดิจิทัลอื่น ๆ

พระสงฆ์อีสานใต้ หมายถึง ภิกษุหรือสามเณรในพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทที่บวชและจำพรรษาอยู่ในประเทศไทย

ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการเผยแพร่ความรู้

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ได้ทราบพระสงฆ์อีสานใต้มีวิธีการและรูปแบบในการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ในยุคดิจิทัล

๑.๖.๒ ได้ทราบปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและอุปสรรคของการเผยแผ่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานใต้ในยุคดิจิทัล

๑.๖.๓ ได้ทราบกระบวนการเผยแพร่พุทธธรรมผ่านสื่อออนไลน์ของพระสงฆ์อีสานใต้ในยุค

ดิจิทัล

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์เนื้อหา...

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์เนื้อหา...

๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีเรื่อง....ที่จะศึกษาในพระพุทธศาสนา

พิมพ์เนื้อหา...

๒.๑.๒ แนวคิด ทฤษฎีเรื่อง.....ที่จะศึกษา

พิมพ์เนื้อหา...

๒.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์เนื้อหา...

๒.๓ กรอบแนวคิดในการวิจัย

พิมพ์เนื้อหา...

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๒ ระยะที่ ๑ การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๒.๑ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๓ ระยะที่ ๒ การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

พิมพ์เนื้อหา...

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

พิมพ์เนื้อหา...

สารบัญ (ชั่วคราว)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘
สารบัญ (ชั่วคราว)	๑๐
สารบัญตาราง (ชั่วคราว)	๑๑
สารบัญภาพ (ชั่วคราว)	๑๒
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	๑๓
บรรณานุกรม (ชั่วคราว)	๓๑
ภาคผนวก	๓๓
ภาคผนวก ก.	๓๔
พิมพ์ชื่อภาคผนวก	๓๔
ประวัติผู้วิจัย	๓๕

สารบัญตาราง (ชั่วคราว)

ตารางที่

หน้า

ตารางที่ ๑ คำอธิบายตาราง...

๑

สารบัญภาพ (ชั่วคราว)

ภาพที่

หน้า

ภาพที่ ๑ คำอธิบายภาพ...

๑

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในดัชนีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาบาลี/พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับ.....

๑. คำอธิบายคำย่อในภาษาไทย

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

		พระวินัยปิฎก	
คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
วิ.มหา. (บาลี)	= วินยปิฎก	มหาวิภังคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.มหา. (ไทย)	= วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ภิกขุณี. (บาลี)	= วินยปิฎก	ภิกขุณีวิภังคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.ภิกขุณี. (ไทย)	= วินัยปิฎก	ภิกขุณีวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ม. (บาลี)	= วินยปิฎก	มหาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.ม. (ไทย)	= วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.จุ. (บาลี)	= วินยปิฎก	จุฬวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.จุ. (ไทย)	= วินัยปิฎก	จุฬวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.ป. (บาลี)	= วินยปิฎก	ปริวารวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.ป. (ไทย)	= วินัยปิฎก	ปริวารวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์		ภาษา
ที.สี. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.สี. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.ปา. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสกคปาติ	(ภาษาบาลี)
ม.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)

ม.ม. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	มชฌิมนิกาย	มชฌิมปณณาสกปาติ	(ภาษาบาลี)
ม.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม.อ. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	มชฌิมนิกาย	อุปริปณณาสกปาติ	(ภาษาบาลี)
ม.อ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปณณาสก	(ภาษาไทย)
สํ.ส. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	สํยุตตนิกาย	สคาถวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
สํ.ส. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.นิ. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	สํยุตตนิกาย	นิทานวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
สํ.นิ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ข. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	สํยุตตนิกาย	ขณธวาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
สํ.ข. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขันธวาวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.สพ. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	สํยุตตนิกาย	สพายตนวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
สํ.สพ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สพายตนวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ม. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	สํยุตตนิกาย	มหาวาวคคปาติ	(ภาษาบาลี)
สํ.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวาวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอกก. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	เอกกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.เอกก.(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทุก. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	ทุกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ทุก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	ติกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ติก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.(บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	จตุกกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.จตุกก.(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.(บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	ปญจกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ปญจก.(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ฉก. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	ฉกฺกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ฉก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	ฉกฺกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตตก.(บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	สตตกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.สตตก.(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	สัตตกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก.(บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	อฏฐกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.อฏฐก.(ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.นวก. (บาลี)	= สุตตนตปิฎก	องคฺคตฺตรนิกาย	นวกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)

อง.นวก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	นวกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทสก. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	องคุตตรนิกาย	ทสกนิบาตปาลี	(ภาษาบาลี)
อง.ทสก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.เอกาทสก. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	องคุตตรนิกาย	เอกาทสกนิบาตปาลี	(ภาษาบาลี)
อง.เอกาทสก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกาทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ขุ. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.ขุ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธมมปทปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.ธ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อุ. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อุทานปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.อุ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อุทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.อิติ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
ขุ.สุ. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สุตตนิบาตปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.สุ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สุตตนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.วิ. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	วิมานวตถุปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.วิ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	วิมานวตถุ	(ภาษาไทย)
ขุ.เปต. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เปตวตถุปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.เปต. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เปตวตถุ	(ภาษาไทย)
ขุ.เถร. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรคาถापาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.เถร. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.เถรี. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรีคาถापาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.เถรี. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรีคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกก. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาต ชาตกปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.เอกก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาตชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ทุก. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ทุกนิบาต ชาตกปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.ทุก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ทุกกนิบาตชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ติก. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ติกนิบาต ชาตกปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.ติก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ติกนิบาตชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.จตุกก. (บาลี)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จตุกกนิบาต ชาตกปาลี	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.จตุกก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จตุกกนิบาตชาตก	(ภาษาไทย)

ขุ.ชา.สตุตติ. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	สตุตตินิปาต ชาตกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.สตุตติ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สัตตตินิบาตชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.อสีติ. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	อสีตินิปาต ชาตกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.อสีติ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อสีตินิบาตชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ม. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิปาต ชาตกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิบาตชาตก	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทเทศปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.จุ. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	จุฬนิตเทศปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.จุ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จุฬนิตเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.ป. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฎิสมภิทามคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ป. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฎิสมภิทามรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.อป. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทานปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.อป. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.อป. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทานปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.อป. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อปทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.พทุธ. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	พทุธวสปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.พทุธ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	พทุธวงค์	(ภาษาไทย)
ขุ.จริยา. (บาลี)	= สุตตนต์ปิฎก	ขุททกนิกาย	จริยาปิฎกปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.จริยา. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จริยาปิฎก	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
อภิ.สง. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ธมมสงคณิปาติ	(ภาษาบาลี)
อภิ.สง. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี	(ภาษาไทย)
อภิ.วิ. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	วิภังคปาติ	(ภาษาบาลี)
อภิ.วิ. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
อภิ.ชา. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ชาตูกถาปาติ	(ภาษาบาลี)
อภิ.ชา. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ชาตูกถา	(ภาษาไทย)
อภิ.ปุ. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ปุคคัลปนยตติปาติ	(ภาษาบาลี)
อภิ.ปุ. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ปุคคัลบัญญัติ	(ภาษาไทย)

อภิ.ก. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	กถาวตถุपालิ	(ภาษาบาลี)
อภิ.ก. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	กถาวัตถุ	(ภาษาไทย)
อภิ.ย. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ยมกपालิ	(ภาษาบาลี)
อภิ.ย. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ยมก	(ภาษาไทย)
อภิ.ป. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ปฏจानपालิ	(ภาษาบาลี)
อภิ.ป. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ปฏจान	(ภาษาไทย)

ปกรณ์วิเสส

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
เนตติ. (บาลี)	= เนตติปกรณ์	(ภาษาบาลี)
เนตติ. (ไทย)	= เนตติปกรณ์	(ภาษาไทย)
เปฏโก. (บาลี)	= เปฏโกปเทศ	(ภาษาบาลี)
มิลินท. (บาลี)	= มิลินทปญหปกรณ์	(ภาษาบาลี)
มิลินท. (ไทย)	= มิลินทปัญหปกรณ์	(ภาษาไทย)
วิสุทธิ. (บาลี)	= วิสุทธิมคคปกรณ์	(ภาษาบาลี)
วิสุทธิ. (ไทย)	= วิสุทธิมรรคปกรณ์	(ภาษาไทย)

ข. คำย่อชื่อคัมภีร์อรรถกถา

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
วิ.มหา.อ. (บาลี)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา มหาวิภังคอรรถกถาपालิ	(ภาษาบาลี)
วิ.มหา.อ. (ไทย)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา มหาวิภังคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.ภิกขุณี.อ. (บาลี)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา ภิกขุณีวิภังคอรรถกถาपालิ	(ภาษาบาลี)
วิ.ภิกขุณี.อ. (ไทย)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา ภิกขุณีวิภังคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.ม.อ. (บาลี)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา มหาวคคอรรถกถาपालิ	(ภาษาบาลี)
วิ.ม.อ. (ไทย)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.จุ.อ. (บาลี)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา จุฬวคคอรรถกถาपालิ	(ภาษาบาลี)
วิ.จุ.อ. (ไทย)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา จุฬวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.ป.อ. (บาลี)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา ปรีวารวคคอรรถกถาपालิ	(ภาษาบาลี)
วิ.ป.อ. (ไทย)	= วินัยปิฎก สมณตปาสาทิกา ปรีวารวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
กงฺขา.อ. (บาลี)	= กงฺขาวิตรณีนอรรถกถาपालิ	(ภาษาบาลี)

วิ.สงคห. (บาลี)	= วินยสงคหอนุจกถาปาติ	(ภาษาบาลี)
วิ.นิจจนย. (บาลี)	= วินยวินิจจนยปาติ	(ภาษาบาลี)
อุตตรวิ. (บาลี)	= อุตตรวินิจจนยปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุททสิกขา. (บาลี)	= ขุททสิกขาปาติ	(ภาษาบาลี)
มูลสิกขา. (บาลี)	= มูลสิกขาปาติ	(ภาษาบาลี)

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.สี.อ. (บาลี)	= ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	สีลกชนธวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ที.สี.อ. (ไทย)	= ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	สีลชนธวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ที.ม.อ. (บาลี)	= ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	มหาวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ที.ม.อ. (ไทย)	= ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	มหาวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ที.ปา.อ. (บาลี)	= ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	ปาฎีกาวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ที.ปา.อ. (ไทย)	= ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	ปาฎีกาวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ม.มุ.อ. (บาลี)	= มัชฌิมนิกาย	ปปญจสุทนี	มูลปณณาสกอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ม.มุ.อ. (ไทย)	= มัชฌิมนิกาย	ปปญจสุทนี	มูลปณณาสกอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ม.ม.อ. (บาลี)	= มัชฌิมนิกาย	ปปญจสุทนี	มชฌิมปณณาสกอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ม.ม.อ. (ไทย)	= มัชฌิมนิกาย	ปปญจสุทนี	มชฌิมปณณาสกอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ม.อุ.อ. (บาลี)	= มัชฌิมนิกาย	ปปญจสุทนี	อุปริปณณาสกอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ม.อุ.อ. (ไทย)	= มัชฌิมนิกาย	ปปญจสุทนี	อุปริปณณาสกอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ส.ส.อ. (บาลี)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	สคาถวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ส.ส.อ. (ไทย)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	สคาถวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ส.นิ.อ. (บาลี)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	นิทานวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ส.นิ.อ. (ไทย)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	นิทานวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ส.ข.อ. (บาลี)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	ขณธวาวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ส.ข.อ. (ไทย)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	ขณธวาวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ส.สพา.อ. (บาลี)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	สพายตนวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ส.สพา.อ. (ไทย)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	สพายตนวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)
ส.ม.อ. (บาลี)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	มหาวคคอนุจกถาปาติ (ภาษาบาลี)
ส.ม.อ. (ไทย)	= สัญยุตตนิกาย	สารัตถปปกาสินี	มหาวคคอรรรถกถา (ภาษาไทย)

ขุ.ป.อ. (ไทย)	= ขุททกนิกาย	สัทธรรมปกาสิณี	ปฏิสัมภิตามรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.อป.อ. (บาลี)	= ขุททกนิกาย	วิสุทธชนวิลาสินี	อปทานอรรถกถา	(ภาษาบาลี)
ขุ.อป.อ. (ไทย)	= ขุททกนิกาย	วิสุทธชนวิลาสินี	อปทานอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.พุทธ.อ. (บาลี)	= ขุททกนิกาย	มรุตตวิลาสินี	พุทธวสอรรถกถาปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.พุทธ.อ. (ไทย)	= ขุททกนิกาย	มรุตตวิลาสินี	พุทธวสอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.จริยา.อ. (บาลี)	= ขุททกนิกาย	ปรมตถทีปนี	จริยาปิฎกอรรถกถาปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.จริยา.อ. (ไทย)	= ขุททกนิกาย	ปรมตถทีปนี	จริยาปิฎกอรรถกถา	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
อภิ.สง.อ. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ธมมสังคณี	อภฺรฺรฺสาลินีอรรถกถาปาติ (ภาษาบาลี)
อภิ.สง.อ. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ธัมมสังคณี	อภฺรฺรฺสาลินีอรรถกถา (ภาษาไทย)
อภิ.วิ.อ. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	วิภังค	สมฺโมหวิโนทนีอรรถกถาปาติ (ภาษาบาลี)
อภิ.วิ.อ. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	สมฺโมหวิโนทนีอรรถกถา (ภาษาไทย)
อภิ.ปญจ.อ. (บาลี)	= อภิธมมปิฎก	ปญจปกรณอรรถกถาปาติ	(ภาษาบาลี)
อภิ.ปญจ.อ. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	ปัญจปกรณอรรถกถา	(ภาษาไทย)

อรรถกถาปกรณ์วิเสส

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
เนตติ.อ. (บาลี)	= ขุททกนิกาย	เนตติอรรถกถาปาติ	(ภาษาบาลี)
เนตติ.อ. (ไทย)	= ขุททกนิกาย	เนตติอรรถกถา	(ภาษาไทย)
สงคห. (บาลี)	= อภิธมฺมตฺถสงคหปาติ		(ภาษาบาลี)
สงคห. (ไทย)	= อภิธมฺมตฺถสังคหะ		(ภาษาไทย)
อภิ.วตาร. (บาลี)	= อภิธมฺมวตารปาติ		(ภาษาบาลี)
อภิ.วตาร. (ไทย)	= อภิธมฺมวตาร		(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระวินัยปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์
วิ.มหา.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	มหาวิภังค์อรรถกถา
วิ.มหา.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	มหาวิภังค์อรรถกถา
วิ.มหา.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	มหาวิภังค์อรรถกถา
วิ.มหา.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	มหาวิภังค์อรรถกถา

วิ.ภิกขุณี.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	ภิกขุณีวิวัฏฐกัถา
วิ.ม.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	มหาวรรคอรุณกถา
วิ.ม.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	มหาวรรคอรุณกถา
วิ.จุ.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	จุฬวรรคอรุณกถา
วิ.จุ.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	จุฬวรรคอรุณกถา
วิ.ป.อ. (ไทย)	สมันตปาสาทิกา	ปริวารอรุณกถา

อรุณกถาพระสูตรตันตปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัย

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์
ที.สี.อ. (ไทย)	สุมังคลวิลาสินี	สีลขันธวรรคอรุณกถา
ที.สี.อ. (ไทย)	สุมังคลวิลาสินี	สีลขันธวรรคอรุณกถา
ที.ม.อ. (ไทย)	สุมังคลวิลาสินี	มหาวรรคอรุณกถา
ที.ม.อ. (ไทย)	สุมังคลวิลาสินี	มหาวรรคอรุณกถา
ที.ปา.อ. (ไทย)	สุมังคลวิลาสินี	ปาฏิกวรรคอรุณกถา
ที.ปา.อ. (ไทย)	สุมังคลวิลาสินี	ปาฏิกวรรคอรุณกถา
ม.มู.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	มูลปณณาสกอรุณกถา
ม.มู.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	มูลปณณาสกอรุณกถา
ม.มู.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	มูลปณณาสกอรุณกถา
ม.ม.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	มัชฌิมปณณาสกอรุณกถา
ม.ม.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	มัชฌิมปณณาสกอรุณกถา
ม.อุ.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	อุปรปณณาสกอรุณกถา
ม.อุ.อ. (ไทย)	ปปัญจสูทนี	อุปรปณณาสกอรุณกถา
ส.ส.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	สคาถวรรคอรุณกถา
ส.ส.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	สคาถวรรคอรุณกถา
ส.นิ.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	นิทานวรรคอรุณกถา
ส.ข.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	ขันธวรรคอรุณกถา
ส.สพา.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	สพายนวรรคอรุณกถา
ส.สพา.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	สพายนวรรคอรุณกถา
ส.ม.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	มหาวรรคอรุณกถา
ส.ม.อ. (ไทย)	สารัตถปกาสินี	มหาวรรคอรุณกถา
อง.เอกก.อ. (ไทย)	มนโรธปุรณิ	เอกกนิบาตอรุณกถา

อง.เอกก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	เอกกนิบาตอรรถกถา
อง.ทุก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	ทุกนิบาตอรรถกถา
อง.ติก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	ติกนิบาตอรรถกถา
อง.จตุกก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	จตุกกนิบาตอรรถกถา
อง.ปัญจก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	ปัญจกนิบาตอรรถกถา
อง.ฉกก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	ฉกกนิบาตอรรถกถา
อง.สตตก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	สตตกนิบาตอรรถกถา
อง.อฏฐก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	อฏฐกนิบาตอรรถกถา
อง.นวก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	นวกนิบาตอรรถกถา
อง.ทสก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	ทสกนิบาตอรรถกถา
อง.เอกาทสก.อ. (ไทย)	มโนรณปุรณี	เอกาทสกนิบาตอรรถกถา
ขุ.ขุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	ขุททกปาฐอรรถกถา
ขุ.ขุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	คาถาธรรมบท
ขุ.ขุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	คาถาธรรมบท
ขุ.ขุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	คาถาธรรมบท
ขุ.ขุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	คาถาธรรมบท
ขุ.อุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	อุทานอรรถกถา
ขุ.อิติ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	อิติวุตตกอรรถกถา
ขุ.สุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	สุตตนิบาตอรรถกถา
ขุ.สุ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	สุตตนิบาตอรรถกถา
ขุ.วิ.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	วิมานวัตถุอรรถกถา
ขุ.เปต.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	เปตวัตถุอรรถกถา
ขุ.เถร.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	เถรคาถาอรรถกถา
ขุ.เถร.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	เถรคาถาอรรถกถา
ขุ.เถร.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	เถรคาถาอรรถกถา
ขุ.เถร.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	เถรคาถาอรรถกถา
ขุ.เถรี.อ. (ไทย)	ปรมัตถโชติกา	เถรีคาถาอรรถกถา
ขุ.ชา.อ. (ไทย)		นิบาตชาดกอรรถกถา
ขุ.ชา.เอกก.อ. (ไทย)		เอกกนิบาตชาดกอรรถกถา
ขุ.ชา.ทุก.อ. (ไทย)		ทุกนิบาตชาดกอรรถกถา
ขุ.ชา.ติก.อ. (ไทย)		ติกนิบาตชาดกอรรถกถา

ช.ชา.จตุกก.อ. (ไทย)		จตุกกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ปญจก.อ. (ไทย)		ปัญจกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ฉก.อ. (ไทย)		ฉกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.สตุตก.อ. (ไทย)		สตุตกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.อฏฺฐก.อ. (ไทย)		อฏฺฐกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.นวก.อ. (ไทย)		นวกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ทสก.อ. (ไทย)		ทสกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.เอกาทสก.อ. (ไทย)		เอกาทสกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ทวาทสก.อ. (ไทย)		ทวาทสกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.เตรสก.อ. (ไทย)		เตรสกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ปภินณก.อ. (ไทย)		ปภินณกนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.วีสติ.อ. (ไทย)		วีสตินิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ตีสติ.อ. (ไทย)		ตีสตินิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.จตุตทาฬีส.อ. (ไทย)		จตุตทาฬีสนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ปญญาส.อ. (ไทย)		ปญญาสนิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.สกุญ.อ. (ไทย)		สกุญฺณิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.สตุตติ.อ. (ไทย)		สตุตตินิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.อสีติ.อ. (ไทย)		อสีตินิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ม.อ. (ไทย)		มหานิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ชา.ม.อ. (ไทย)		มหานิบาตชาตกอรรณกถา
ช.ม.อ. (ไทย)	สัทธัมมปัชโชติกา	มหานิทเทศอรรณกถา
ช.ม.อ. (ไทย)	สัทธัมมปัชโชติกา	มหานิทเทศอรรณกถา
ช.จุ.อ. (ไทย)	สัทธัมมปัชโชติกา	จุฬนิตเทศอรรณกถา
ช.ป.อ. (ไทย)	สัทธัมมปัชโชติกา	ปฏีสัมภิทามรรคอรรณกถา
ช.ป.อ. (ไทย)	สัทธัมมปัชโชติกา	ปฏีสัมภิทามรรคอรรณกถา
ช.อป.อ. (ไทย)	วิสุทฺธชนวิลาสินี	อปทานอรรณกถา
ช.อป.อ. (ไทย)	วิสุทฺธชนวิลาสินี	อปทานอรรณกถา
ช.อป.อ. (ไทย)	วิสุทฺธชนวิลาสินี	อปทานอรรณกถา
ช.พุทฺธ.อ. (ไทย)	มรฺฐัตถวิลาสินี	พุทฺธวังสอรรณกถา
ช.จริยา.อ. (ไทย)	ปรมัตถทีปนี	จริยาปิฎกอรรณกถา

อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัย

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์
อภิ.สง.อ. (ไทย)	ฉัมมสังคณี
อภิ.สง.อ. (ไทย)	ฉัมมสังคณี
อภิ.วิ.อ. (ไทย)	วิภังค์
อภิ.วิ.อ. (ไทย)	วิภังค์
อภิ.ธ.อ. (ไทย)	ธาทุกถา
อภิ.ปุ.อ. (ไทย)	บุคคลบัญญัติ
อภิ.ก.อ. (ไทย)	กถาวัตถุ
อภิ.ก.อ. (ไทย)	กถาวัตถุ
อภิ.ย.อ. (ไทย)	ยมก
อภิ.ย.อ. (ไทย)	ยมก
อภิ.ย.อ. (ไทย)	ยมก
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน
อภิ.ป.อ. (ไทย)	ปฏิฐาน

ค. คำย่อชื่อคัมภีร์ฎีกา

ฎีกาพระวินัยปิฎก

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
วชิร.ฎีกา (บาลี)	= วชิรพทุทธิฎีกา	(ภาษาบาลี)
สารตถ.ฎีกา (บาลี)	= สารตถทีปนีฎีกา	(ภาษาบาลี)
สารตถ.ฎีกา (ไทย)	= สารัตถทีปนีฎีกา	(ภาษาไทย)
วิมติ.ฎีกา (บาลี)	= วิมติวินทนีฎีกา	(ภาษาบาลี)
กงขา.ฎีกา (บาลี)	= กงขาวิตรณีปุราณฎีกา	(ภาษาบาลี)
กงขา.อภิวันฎีกา (บาลี)	= วินยตถมณชูลสา กงขาวิตรณี อภิวันฎีกา	(ภาษาบาลี)
วินย.ฎีกา (บาลี)	= วินยาลงการฎีกา	(ภาษาบาลี)

วิ.ฎีกา (บาลี)	= วินยวินิจฉยฎีกา	(ภาษาบาลี)
อุตฺตร.ฎีกา (บาลี)	= อุตฺตรวินิจฉยฎีกา	(ภาษาบาลี)
ขุทฺท.ฎีกา (บาลี)	= ขุทฺทสิกฺขาปุราณฎีกา	(ภาษาบาลี)
ขุทฺท.อภิวนฎีกา (บาลี)	= ขุทฺทสิกฺขาอภิวนฎีกา	(ภาษาบาลี)
มูล.ฎีกา (บาลี)	= มูลสิกฺขาฎีกา	(ภาษาบาลี)

ฎีกาพระสูตรตันตปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.สี.ฎีกา (บาลี)	= ทีฆนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	สีกฺขนธวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
ที.ม.ฎีกา (บาลี)	= ทีฆนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	มหาวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
ที.ปา.ฎีกา (บาลี)	= ทีฆนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	ปาฎิกวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
ที.สี.อภิวนฎีกา (บาลี)	= ทีฆนิกาย	สาธุวิลาสินี	สีกฺขนธวคฺคอภิวนฎีกา (ภาษาบาลี)
ม.มฺ.ฎีกา (บาลี)	= มัชฌิมนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	มูลปณฺณาสกฎีกา (ภาษาบาลี)
ม.ม.ฎีกา (บาลี)	= มัชฌิมนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	มัชฌิมปณฺณาสกฎีกา (ภาษาบาลี)
ม.อุ.ฎีกา (บาลี)	= มัชฌิมนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	อุปริปณฺณาสกฎีกา (ภาษาบาลี)
สํ.ส.ฎีกา (บาลี)	= สํยุตฺตนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	สคาถวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
สํ.นิ.ฎีกา (บาลี)	= สํยุตฺตนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	นิทานวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
สํ.ข.ฎีกา (บาลี)	= สํยุตฺตนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	ชนธวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
สํ.สพ.ฎีกา (บาลี)	= สํยุตฺตนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	สพายนวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
สํ.ม.ฎีกา (บาลี)	= สํยุตฺตนิกาย	ลีนตถปฺปกาสนี	มหาวคฺคฎีกา (ภาษาบาลี)
อง.เอกก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	เอกกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.ทุก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	ทุกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.ติก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	ติกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.จตุกก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	จตุกกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.ปญจก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	ปญจกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.ฉก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	ฉกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.สตตก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	สตตกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.อฏฺฐก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	อฏฺฐกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.นวก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	นวกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
อง.ทสก.ฎีกา (บาลี)	= องคฺตฺตรนิกาย	ทสกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)

อง.เอกาทศก.ฎีกา (บาลี)	= องคตฺตฺรณิกาย	เอกาทศกนิปาตฎีกา	(ภาษาบาลี)
ชุ.ธ.ฎีกา (บาลี)	= ธรรมปทมหาฎีกา		(ภาษาบาลี)

ฎีกาพระอภิธรรมปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
อภิ.สง.มูลฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมปิฎก	ธมฺมสงคณฺีมูลฎีกา	(ภาษาบาลี)
อภิ.วิ.มูลฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมปิฎก	วิภงฺคมูลฎีกา	(ภาษาบาลี)
อภิ.ปญจ.มูลฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมปิฎก	ปญจปกรณมูลฎีกา	(ภาษาบาลี)
อภิ.สง.อนุฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมปิฎก	ธมฺมสงคณฺีอนุฎีกา	(ภาษาบาลี)
อภิ.วิ.อนุฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมปิฎก	วิภงฺคอนุฎีกา	(ภาษาบาลี)
อภิ.ปญจ.อนุฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมปิฎก	ปญจปกรณอนุฎีกา	(ภาษาบาลี)
ม.ฎีกา (บาลี)	= มณฺีทปฎีกา		(ภาษาบาลี)
มธ.ฎีกา (บาลี)	= มธฺสารตถทปนีฎีกา		(ภาษาบาลี)

ฎีกาปกรณ์วิเสส

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์	ภาษา
เนตติฎีกา (บาลี)	= เนตติฎีกา		(ภาษาบาลี)
เนตติวิ. (บาลี)	= เนตติวิภาวินี		(ภาษาบาลี)
มิลินท.ฎีกา (บาลี)	= มธฺรตฺถปกาสิณี	มิลินทปญฺหฎีกา	(ภาษาบาลี)
วิสุทฺธิ.ฎีกา (บาลี)	= ปรมตฺถมญฺจุสา	วิสุทฺธิมคฺคมหาฎีกา	(ภาษาบาลี)
วิสุทฺธิ.ฎีกา (ไทย)	= ปรมตฺถมญฺจุสา	วิสุทฺธิมรรคมหาฎีกา	(ภาษาไทย)
อภิ.วตารฎีกา (บาลี)	= อภิธมฺมตถวิภาสิณี	อภิธมฺมวตารฎีกา	(ภาษาบาลี)
วิภาวินี. (บาลี)	= อภิธมฺมตถวิภาวินีฎีกา		(ภาษาบาลี)
วิภาวินี. (ไทย)	= อภิธมฺมตถวิภาวินีฎีกา		(ภาษาไทย)

๒. คำอธิบายคำย่อในภาษาอังกฤษ

บัญชีคำย่อที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย	หมายเหตุ
chap.	chapter	บทที่	พหุพจน์ใช้ chaps.
	cited by	กล่าวถึงใน	
	cited in	อ้างใน	
	citing	กล่าวจาก	

col.	column	คอลัมน์	พหูพจน์ใช้ cols.
comp.	compiler	ผู้รวบรวม	พหูพจน์ใช้ comps.
ed.	editor	บรรณาธิการ, ผู้จัดพิมพ์	พหูพจน์ใช้ eds.
	edited by	จัดพิมพ์โดย	
et.al.	and other	และคณะ, และคนอื่น ๆ	
etc.	et cetera	และอื่น ๆ อีก	
ibid.	ibidem	เรื่องเดียวกัน ต่างหน้ากัน	
llus.	illustrator	ผู้วาดภาพประกอบ	
illus. by	illustrated by	จัดพิมพ์โดย	
loc.cit.	loco citato	อ้างแล้ว (หมายถึง เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน)	
n.d.	no date	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ป.
n.p.	no place	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ท.
no. (s)	number(s)	ฉบับที่	
p.	page	หน้า	พหูพจน์ใช้ pp.
par.	paragraph	ย่อหน้า	พหูพจน์ใช้ pars.
pt.	part	ส่วนที่	พหูพจน์ใช้ pts.
	quoted in	อ้างใน	
	quoting	อ้างจาก	
rev.	revised (by)	แก้ไข ใช้กับฉบับพิมพ์ที่มีการแก้ไข เช่น rev.ed.	
sec.	section	ตอนที่	พหูพจน์ใช้ secs.
tr.	translator	ผู้แปล	
tr. by	translated by	แปลโดย	
vol.	volume	เล่มที่	พหูพจน์ใช้ vols.

บรรณานุกรม (ชั่วคราว)

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับสยามรฤตเตปิฎก ๒๕๒๕. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

_____. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏ

ราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ปกรณวิเสสภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาปกรณวิเสส. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาอรรถกถา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬา

ลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

_____. ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาฎีกา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ

ราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

(๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

(๓) รายงานวิจัย:

(๔) บทความ:

(๕) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่และเอกสารอื่น ๆ:

(๖) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

(๗) สัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม:

๒. ภาษาอังกฤษ

1. Primary Sources

2. Secondary Sources

(I) Books:

(II) Articles:

(IV) Electronics:

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

พิมพ์ชื่อภาคผนวก

๑. รายละเอียด

๒. รายละเอียด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ฉายา/นามสกุล :
วัน เดือน ปีเกิด :
ภูมิลำเนาที่เกิด :
การศึกษา :
ประสบการณ์การทำงาน :
ผลงานทางวิชาการ :
ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) :
อุปสมบท :
สังกัด :
ตำแหน่ง :
ปีที่เข้าศึกษา : ปีการศึกษา
ปีที่สำเร็จการศึกษา : ปีการศึกษา
ที่อยู่ปัจจุบัน